

[Undervisningsministeren.]

rent personelle Spørgsmaal, hvad der er en naturlig Ting. Der oprettes Lærerraad ved de enkelte Skoler og Fælleslærerraad for det samlede Skolevæsen i København, hvorigennem Lærerne faar en betydelig Indflydelse paa hele den pædagogiske Udformning af Skolevæsenet.

I Købstæderne frigøres Skolevæsenet for Afhængigheden af Skoledirektionen, denne for Købstædernes Skole i mange Aar saa fjernstaaende og fremmede Institution, der ogsaa har bidraget til, at vi har faaet et Omsvøbsdepartement, som nu maa forekomme helt urimeligt. Gennem Købstadsskolens Selvstændiggørelse paa dette Omraade naar vi en Forenkling af hele Skolestyret, som jeg lægger Vægt paa og sætter Pris paa. Købstædernes Kommunalbestyrelse vælger Skolekommissionen, 5 Medlemmer, hvilket Antal dog ved Beslutning af Kommunalbestyrelsen kan udvides til 7 eller 9. De vælges efter Forholdstalsvalg. Der bliver ingen fødte, ingen selvskrevne Medlemmer i Skolekommissionen. Skolekommissionerne faar øget Myndighed i Forhold til de nuværende Skolekommissioner. Skolekommissionen skal saaledes kunne bestemme og ordne Arten og Omfanget af Aarsprøven.

Sognepræsten faar Tilsynsret med Religionsundervisningen i Pastoratet.

Der oprettes ved hver Skole frivillige Forældreraad, det vil sige, der oprettes et saadant Forældreraad, hvis en Del af Befolkningen, endogsaa et Mindretal, et rimeligt Mindretal af Befolkningen, ønsker det og kræver det, et Forældreraad paa tre Medlemmer valgt af Forældrene til Børnene ved den paagældende Skole. Disse Forældreraad er frivillige i Modsætning til dem i København, som bliver lovbestemte. Deres Beføjelser gøres i Lovforslaget ikke saa betydningsfulde som de københavnske lovordnede Forældreraads, men de bliver dog ikke helt uden Betydning. De kommer til at være medbestemmende ved Indstillinger angaaende Lærerudnævnelser sammen med Skolekommissionen, idet Skolekommissionen og Forældreraadet da vil danne en Slags udvidet Skolekommission. Skolens Leder samt en Lærerrepræsentant faar Adgang til at deltage i Forældreraadets Møder og Forhandlinger. Vi faar ude paa Landet — jeg skal om et Øjeblik komme til det — lignende frivillige Forældreraad.

Jeg udtaler her Haabet om og Troen paa, at disse Forældreraad vil blive oprettet mange Steder, fordi Befolkningen ønsker det og kræver det. Jeg haaber, at

de maa efterhaanden blive helt almindelige, ja, saa hurtigt som muligt, maaske straks, naar Loven træder i Kraft, og Befolkningen faar denne Adgang til at faa Forældreraad ved hver Skole, hvad den ikke hidtil har haft. De vil efter min Overbevisning da kunne gro Livets naturlige Vækst og vil faa den Indflydelse og Myndighed, som Medlemmernes Kærlighed til Folkeskolen, virksomme Interesse for den og Dygtighed og Indsigt naturligt maa medføre.

Lærerne i Købstæderne faar ligesom ogsaa ude paa Landet en lignende pædagogisk Medvirkning i hele Skolens Udformning og Udvikling som inde i København.

Kaldsmyndigheden udvides væsentligt for Købstadskommunerne. Den Mand, der indstilles af Skolekommissionen og faar Tilslutning i Kommunalbestyrelsen, kaldes af Kommunalbestyrelsen, kun skal Sagen med Kommunalbestyrelsens Erklæring forelægges Undervisningsministeren til Godkendelse.

I Købstæderne ligesom ude paa Landet faar vi en væsentlig og betydningsfuld Ændring i den gamle Paragraf 8, som i et kvart Aarhundrede har voldt saa megen Strid og skabt saa megen Bitterhed, og med Rette. Gennem den nye Ordning af hele dette Forhold bliver det saaledes, at Befolkningen kan blive fri for en Lærer, som ikke kan samarbejde med den, og hvis Skolegerning derfor ogsaa bliver umulig paa det Sted; men gennem Oprettelsen af en Appellinstans værnes Lærerne mod Vilkaarlighed.

Jeg tror ogsaa, at den danske Lærerstand, der gennem 25 Aar nu har kæmpet mod den ensidige og uretfærdige Ordning af 1908, med Glæde hilser dette Fremskridt, hvorom i Virkeligheden alle Partier her paa Rigsdagen principielt er enedes, og hvorom tre Partier i det andet høje Ting har naaet fuld Overensstemmelse. De har ogsaa ønsket, at den samme Ordning maatte blive gennemført i Sønderjylland, og det sker gennem det andet Lovforslag, jeg i Dag har den Ære at forelægge for det høje Ting, om Ændringer i den sønderjydske Skolelov af 1923. Der har man ganske vist et Appeludvalg, men man ønsker det ordnet netop, som det nu bliver Tilfældet i den kongerigske Skolelov. Dermed skulde i al Fremtid disse uhyggelige Lærerforeningsblokader af Lærerembeder være ude af Verden.

Paa Landet bliver der en Skolekommission i hver Kommune, valgt paa samme